

Англія стоїть перед перспективою повного перетворення своєї потеперішньої закордонної політики. Федералізм переміг імперіалістичну політику; імперія стала союзом вільних державних організацій. Цей процес відокремлювання від «матрічного пня» Англії тягнеться від 1830 р. Перша англійська колонія, Канада, виборола собі автономію ще в 1873 р. За нею пішла Австралія, а в р. 1908, нісентенно-африканська унія. Цей приєднаний процес реакції проти впливів Лондону привело до центрального уряду давати в 1887. інституцій державної конференції, яка від 1907 р. постійно збирається на нараду з участю Ірландії, Канади, Новофундленді, Південної Африки та Австралії. Центральної лондонський уряд мусів зрозуміти, що проти волі цих давно самостійних

середник

Між ними зможе сказати, що працювали для Бесарабії. Я цього певний і всюди нагадував на те, що в Бесарабії треба тільки усунути внутрішні зло і всі ми, Бесарабії, хочемо і прагнемо свободного життя. Одним словом — викрут.

Упадок сільського господарства.

Архус" а 7. XI. н. р. подає голос фалшиво-агронома про причини знищення й упадку врожаю кукурудзи: „Коли раніше, за Росії, в кожній повіті були спеціальні земські установи й селекційні стації, що докладно працюючи підносили кукурудз'яні насіння до першорядної якості і тим чином збільшували врожай, то по прилученню Бесарабії до Румунії ці установи відпали, а потім їх розв'язали. Останні двохлітні неможливі привели до цілковитого знищення дозорого зерна-насіння, а Румунія дала весною своє власне насіння. Це насіння походить ще з 1904 року, коли в Румунії був неврожай і привезено його тоді з Аргентини: це найгірший сорт кукурудзи, т. зв. кімський зубок. І тим то насінням засіпана тепер Бесарабія і тому то врожай кукурудзи Бесарабії порівнюється з кожним роком. Коли врожай в Бесарабії давніше доходив до 25—30 гектолітрів з одного гектара, то тепер в 1925 і 1926 році упали до 10 гектолітрів. Навіть не інтересується поліпшенням насіння головного красивого сільськогосподарського продукту і це в скорому часі може привести багатий колись край до повної руїни“.

НОВИНКИ.

— Погода. Метеореологи стверджують, що в нашій країні не було в такій році як тепер, такої дагідної погоди від 150 літ. Цей факт потішає всіх людей, що жуться в оселі дірваних черевчаних та плащаних. Тим більше, коли осінь зійдесться з чудовою кризою. Одночасно із сівом приходять такі звістки: спокійні озера Луго Маджоре і Комо вишлись із своїх берегів, залили містечка Лекко, Штреза, Селадина і частину міста Ком та Арона. Також Павія стоїть у частині під водою, а в Тосканії ріки позаливали села. У місті Нім (Франція) відчули землетрус, а в південній Франції сильні бурі.

— Пересторога. В ч. 256. нашого органу в рубриці „Новинки“ помістили ми під написом „Пересторога“ нотатку молодого поета п. Я. Цурковського, звернену проти п. Володимира Должицького. А саме п. Я. Цурковський „перестерігає“ українське громадянство перед п. В. Должицьким, який ніби то пропонував йому „за добрі гроші редагування репліки з твердохлібською тенденцією“, а після відхилення ним цієї пропозиції п. Должицький іншим пропонує вже редагування газети „ніби то неугодової“. Не підозріваючи накопичення такої великої перфидії у молодого „ідеаліста“, помістили ми ту нотатку в добрій вірі. Тимчасом після її появи з багатьох сторін одержали ми інформації, що „пересторога“ п. Цурковського є „поетичною“ видумкою на тлі особистих порак у к. В. Должицького і є поминати в публічній опії п. Должицького, наскрізь несправжню людину, дотеперішнього видавця поезій п. Цурковського — за те, що той рішуче відмовився на будуче видавати твори п. Цурковського. З помітки п. Цурко ский не лише чути на п. Должицького клеймо „твердохлібства“, але для цього надужив і на той доброй вірі. Осуджуючи якнайрішучіше такі „етичні“ засоби поборювання „протиників“, тим більше особистих, містично це пояснення, щоб тим чином з нагодо боку знівельювати клеймо, кинене на п. Должицького молодим носієм „ідеалістичного“ світогляду.

— Київська опера збогатилася на одну нову силу: після кількатижневого побуту в Празі вернулася до Києва відома співачка Е. Воронеш.

— Міністри, закони і поліції. Польська преса підкреслює з гордістю, що на державських вулицях поліція задержала міністра закордонних справ і міністра комунацій, які пішки і в явті, не знали нових правил хождения по вулиці; а міністра внутрішніх справ в одній з провинційних міст за те, що їзав авто з осадлюючими рефлекторами. Міністри годі бжж, що поліція так совісно виконують свою службу. Та чи варто бути гордим на те, що самі міністри не знають законів або їх не виконують і шойно розпалі мусять їм їх пригадувати?

— Львівська хроніка. На Левадівці вбито господаря Фелікса Кузнєра; арештували двох братів Фридриха, підозрілих у злочині. — Молода жінка легкої професії, Табак, пробувала отруїтися йодиною. — На львівській залізничній вулиці під льокомотиву якийсь робітник; до цього часу не встановили т тожности мерця. — Один з той самий спосіб на два випадки нещасливого кохання найшли для львівської жінки Жидівки закохавшись, хотіли поабутися свого мужа, обвинувачив його божевільним. До спільн з любовом передали мужа під оліку Кульпаркова і шойно коли оліка із заступників мужа одурив таку даму, справа стала прилюдним скандалом.

— Провінційна всячина. Обвинуваченні у намагах довести та звести під покровицію обіщаного подруги „блудний“ Вол. Тухович із Стрия, стану перед львівським судом. Він „добрив“ різні родини на провінції на позички, виступаючи в ролі залізничного урядовця і нареченого. Тимчасом мав лише на собі фальшивий мундур кондуктора, а за собою три правдивих роки в'язниці за крадіж. — Бориславський громадянин сперуду Ліковський повідомив поліцію, що його жінка втікла з урядовцем копальні, забравши на кошти подорожжя всі його гроші 2000 зол. — Біля Рави Руської пімали проводиря якоїсь банди, що нападла від довшого часу на довколишніх господарів і грабіла їх: називається він Йосиф Померсбах. — Із села Дроздиці, біля Городка, привели до Львова двоє парубків пострілених революверними кулями; поліція не може довідатися про причину їх стану. — Свідками справжньої родинної трагедії були селяне у Пискарні, пов. Косіно, де 74 літній старець підпалив свою хату і підіграв себе бритвою з помсти за те, що його мучка, який записав уяє масток, не додержала умови і не хотіла його держати в хаті до його смерті.

— Нотарі розчаровані. Міністерство справливості у Варшаві вважає, що справедливості домагастися, щоб нотарі не мали більше доходів, як судді, і тому хоче їм визначити пенсію, з тим, щоб вони передавали свої доходи до скарбових кас. Ясно, що нотарі є таким проєктом сильно розчаровані.

— Торгують усім, чим можна. На копальнях Домброви найдено недавно кістка мамута. Влада у Катоніях попкавилася такою цінною знахідкою, та заки видала розпорядок, що зробити з таким почесним предком земної фавни, мамут опинився в однім париським музею. Тепер польський посол буде інтерв'юватися в Парижі, щоб Франція звернула цей музейний зразок дипломатичним шляхом і викопала, що продає її цей кістка. Невже ж і мамутів у Польщі мало?

— Терпимі діти. Трох учеників від 13 до 15 літ вибрався із Валдовні до Африки, шукати золота. Все сини багатих родичів. У географії „сильні“ не були, бо їхали до Африки через Самбір і Галич. Іх проводив, побачивши в Самборі, що не вистачить грошей на дальшу дорогу, чкурнув від товаришів і вернувся до хати. Двох інших задержала поліція. Хлопці мусили дома надто часто чути про недостачу „золотих“, а в кінці побачили як Чарлі Чаплін дійшов до мастку, найшовши золоту жилу.

— Для шахістів. У Берліні почалися від кількох днів міжнародні шахові змагання; їх вислід дотепер після 5-ої черги такий: Рубінштайн 4 пункти, Боголюбов 3 і пів. Грюнфельд і Ліст по 3, Іонер 2 і пів, Колле, Семіш, Шпілман по 2, Анес і Гольдгаузен по півтора.

— Символічне 13. Якійсь польський денник у Варшаві має математика та астроляго, який з нагоди скликання союму на 13-го ч. м. доказує, що число 13 має символічне значіння в житті марш. Пілсудського. А саме 13. листопада 1918 його вибрали президентом; 13. серпня 1920 вийшов переможцем над червоною армією; 13. травня виграє у варшавським перевороті. Число голосів при останніх виборах на нього як президента було 292 а це є 13 (2+9+2); число голосів на протилежного кандидата теж давало суму 13, коли розложити цифру 193. Навіть Історична розмова марш. Пілсудського з бузш. президентом Войцеховським, після упадку кабінету Грabsького велась також 13-го. При відповідній увазі можна повірити, що число 13 є наслідок Провидіння і неодолимо звичайному смертному; нпр. урядовець що не може діждатися 1-го при довшім місці з 31 дня, бачить, що 31 азид це 13; шість днів праці і семий відпочинку це 13... і так далі...

— Хлопча дачина. У Будапешті на вулиці Ракочі, трапилася цими днями дощаті небуденна історія. До поліції підійшла елегантна дама і домагалася, щоб він арештував дуже гарного молодця, який обізва з нею женитися, пропущав її 250

міль, корон і не хоче женитися. Коли молодця привели на поліцію, він заявив, що є дівиною і вже 12 літ ходив у мужеській одязі. Маю тепер 29 літ — сказала хлопча дама — і вже від 17 р. життя прийшла я до пересвідчення, що тільки в мужеському убранні можна вести сяє-такі життя. Жінка виставила скрізь на непотілих і добрих домі у ролі клопця, дістала від них гроші і добре й жилося. Чим далі переручувала, що обіцяла женитися з тою останньою, яка мазала її арештувати і почала платати. І звільнила, звернувши увагу, щоб не ходила надалі по хлопчачому, коли не хоче мати нових неприємностей. Дівчина відповіла на це задоволено: Чому? Чи можна когось кзати за те, що він одягнений у мужеське убрання і як-е ніжно розмовляти з дівчатками. Чи не в'язно тільки мушкетер? Поліція почивався в голову, та само як переказчик цієї новинки і не дав на це ніякої відповіді.

— Світлова хроніка. Китайські пірати гуляють далі по морю і ограбили новий корабель „Янг-Той“ разом з його пасажирами. — Французький військовий лутун Бернар вбивався в подорож на гідроплані з Марселя на Мадагаскар, щоб прослідити, чи можна між Парижем і колоніями наладити постійну комунікацію воюючими літаками. — Голова союзу німецьких авторів має 2,500 рукописів песиків не мають вигляді діждатися вистави в Німеччині. Він виїзжає з ними до Америки і там хоче їх продати гуртом по незвичайно низькій ціні. Виказ, що Німці не мають дуже високого погляду по літературній смак Американців. А все-ж! якби ми так мали гроші... могли би зобогатити легко свій репертуар! — У Лондоні відкрити сакетішню нову телеграфічну комунікацію через Тихий Океан. — В околиці Нижнього Новгороду відкрили великі простори заліза, вартості 15 мільярдів фунтів. — Були великий російський князь Дмитро Павлович, син великого кня. Павла Олександровича оженився в Біярі з одною Французенкою, що не має ніяких титулів. Але, що бувши російським князем бавляється на чужині надалі у воєводів, то вел. князь Кирило надав жінці свого своєка з нагоди шлюбу титул — графині Ліської. Просто і весело! У Відні помер найбільший австрійський проповідник елуті о. Абель, уроджений у 1803 р. — Джон Рокфелер молодший з нагоди своїх уродин записав 50,000 дол. на життєві фінансові товариства. Може це потішить американських Жидів, які не можуть спокійно спати, що другий мільярд — Форд дає гроші на антисемітські підприємства.

— З кін. У кіні „Лев“ починається вистава нової фільми в 12. діях, архіварю варшавської фабрики „Сфінкс“ п. з. „Прокажена“ (Пісня кохання) на підставі одної з найбільше читаних польських сучасних повістей Гелени Мишківної. — У кінзах „Коперник“ і „Марусенька“ починає фільма „Бунт кохання“ зі зорею американського екрану Глорією Свансон у ролі маркетанки і Бен Ліном. Актія песи в Неаполі, Сіді ел Аббас та Альжирі.

— Футра замовити треба у Карпіка Львів, ул. Куркова 11/а.

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ!

Комунікат

до всіх Філій і читальн Товариства „Просвіта“ в краю (для відпоручників Філій, відпоручників членів Головного Т-ва і відпоручників читальн).

Дня 25-го грудня 1926 року відбудеться Загальний Збір Матірнього Товариства „Просвіта“ у Львові. Всі учасники цього Збору будуть мог і користати з білетової знижки на залізничних відвідно до розпорядку Дирекції державних залізниць у Львові з дня 24. листопада 1926 р. ч. 10742/26.

Цей розпорядок об'язує львівську, ставиславську, краківську і радомську Дирекції залізниць.

Щоб можна використати з тарифової пільги у висоті 66%, мусить мати кожний учасник спеціальну карту участі з підписом Головного Виділу Т-ва „Просвіта“ у Львові. Тому Виділ Філій і читальн перешлюють Головному Виділові спис відпоручників, щоб відповідо до їх кількості видрукувати потрібне число карт участі в Зборзах, виписати їх призначили учасників і порозсилали кожному учасникові з особна враз з поученням, як належить поступати, щоб використати її в часі їзди залізницею. При цьому звертаємо увагу, що з білетової знижки користають особи, які мешкають поза Львовом у віддалі понад 30 км.

985 1-2 Президія Т-ва „Просвіта“.

Дописи.

Теребовля. (З культурно-освітнього пункту). Н 226 ч. „Діла“ був поміщений допис із Теребовлі, в якому йшов „літописець“ накинувся на місцеве громадянство, зажадуючи йому байдужість, безчестність і т. д. Не мали ми нічого проти того, якби це було правдою, але „літописець“ усі факти представив невірні і тому просимо їх спростувати. Правдою є, що Теребовля колись перед війною славилася квітучим життям у численних товариствах, а Теребовельщина належала до найбурливіших повітів Галицької України. Правдою також є, що в оселі ліквідованої української товариства „Просвіта“ в 1921 р. починається відмова українського життя в Теребовельщині. Однак правдою є, що читальню „Просвіти“ в Теребовлі відвідувало заходом молоді. На основі протоколу із засідань виділу читальні можемо ствердити тільки те, що молоді, бажаючи заблизитися, побідали читальню, очистила її, а основно відновлено будинок читальні завадки стараннями тодішнього виділу й Американців. Неправдою є, що читальні в повіті повністю відмовилися від молоді. Відновлення читальні належить завадки виділу Філій „Просвіти“, який докладає усіх аусиль, щоб на селах повідновлювати читальні, а по деяких основно й нові. Молоді — головно академічні — не брали в тім ніякої участі, хоч виділ Філій „Просвіти“ звертався до неї із закликом організувати відділову секцію і їздити шомеді по читальнях з рефератами. Неправдою є те, що тільки одинокий д-р С. Мішко їздить по читальнях шомеді і сива і що вся просвіто-організаційна праця в повіті лежить майже виключно на його плечах. Крім д-ра Мішка їздить по читальнях і інші члени виділу, що можна ствердити на основі книги протоколу Філій „Просвіти“. Правдою є і те, що пише „літописець“, а саме, що університетська молодь через роздари заведла працю по читальнях, але забув він додати, що власне він сам був головною причиною тих роздарів. Далше зазначимо, що Теребовельський хор слава і гордість перетворився в Теребовлі. Існує далше, як існував уяє час. Доказом того є концерти в честь Шевченка, які відбулися в 1923—25 роках. Хор, итративши такого талановитого диригента-музиканта, яким був о. Турула, мусів трохи підупасти, але Шевченківський концерт в 1926 році не відбувся не з вини проф. П. Чайківського, якого „літописець“ мисляв називав диригентом хору, бо диригентом є мислений даки, а з вини членів хору, які не сходилися на проби. Неправдою є також те, що проф. Чайківський „завгодує“ усі товариства; проф. Чайківський працює по наших товариствах може і помад сила (бож сам „літописець“ признає, що одні і ті самі люди попри свої станом об'язані працюють у всіх товариствах), коли між тим інші назі одинокі, яких „літописець“ полишає в сулокою, не тільки не беруть ніякої участі в громадянському житті, але навіть не заходять ніколи ані на збори, ані навіть на театральні вистави, бо бояться втратити своє реноме „погравувач Книжок“. „Літописець“ іх добре знає, а мовчить! Неправдою також є, що проф. Чайківський починає до закриття бурси, бо бурса не існує в цім році з причин, незалежних від виділу бурси. Невірно також те, що на початку фелікс зазначено секцію молоді при читальні „Просвіти“, бо до виділу читальні шойно після поміщення допису „літописець“ в „Діла“ наспіло дня 16. X. прохання до виділу про довід заснувати таку секцію. Правдою є, що відбувалися сходи молоді з читальні, на яких „літописець“ конче хотів поширювати свої особисті погляди, з якими одявє молодь не погоджувалася, а що до літературного вечера П. Тичини, то стверджуємо, що ніякого такого вечера не було — хіба, що „літописець“ уважав літературним вечером відкриттям поезій П. Тичини. Франківське повітове свято не відбулося тому, що чит. хор в повіті не зажадали на заклик виділу Філій „Просвіти“ не були на час підготовані і виділ Філій мусів арештувати з уладження такого помітового свята. Зате і віднісся до виділу чит. „Просвіти“ в Теребовлі, щоб вона урядла локальне Франківське свято, яке вже підготовляється. На закінчення нашого висноження мусимо зазначити, що саме „літописець“ належить до деструктивних елементів і є типовим пайдокротом, уважаючи себе інспектором над усіма товариствами, хоч сам до ніякої позитивної праці не хоче язтися. — Теребовля, 15. XI. 1926. За фільмо „Просвіта“ о. С. Мохначай. За Українську Бурсу: д-р Гр. Гербатів. За читальню „Просвіти“, Бартоко Вагитко.

Здоровля, Сили

Здоров'я може до пізнього віку тільки цей, хто веде поміркований триб життя при відповідній віджовлюванню і достаточним руху на свіжій волі. Головно відповідне віджовлювання відгра важну роллю. „Не можна набути правдивого благословенства здоровля цілющими ліками, але тільки через віджовлене віджовлювання, що удержує і шодня віджовлює організм“. Це слова знаного вченого і лікаря.

Кінечним середником для віджовленого віджовлювання є BIOMALZ.

С це дешевий, віджовний селенід, значимий в смку, за-в'язаний і цінний. Промо в зачуваючій спосіб скопійне організм.

і Красу

Знижає зійятий вираз лица, зашитають рум'яні, пори набирає свіжості. У наелекронних есб, бидих, худих і недожованих побуджує BIOMALZ елєкт і підносить вагу тіла, в наслідок чого джує закрутуються форми тіла, одначе не набирати лобажного топу закрутуються форми тіла, одначе не набирати лобажного топу. Продається в аптеках і дрогеріях. Поізі і ждайте тільки оригінального BIOMALZ-у, не приймайте інших бушито, однаково добрих препаратів.

Виключна продаж на Польщу!

„Заблюче“ Хемічні заводи С. А. Жинец 4а.

На закіння вислаємо безплатно проспекти.

працюючих держав не в силі відіяти нічого у своїх загальних планах і волів зробити по доброму те, що мусів би зробити поневолі.

Новосотворене порозуміння є великою хартією великої історичної вати. Наймогутніша європейська держава стверджує своє безсилля панувати над світом дотеперішніми принципами імперіалізму. Пункт тугару британської імперії переходить в Європі на інші частини світа. Лондон мусить відійти ще чутиліше як дотепер прислухуватись до голосу домінії. Це значить, що Англія зможе антагуватись в європейських справах лише настільки, наскільки це йде по лінії її світової політики, зв'язаної з домініями. До справ європейського суходолу вона стане ще більше байдужою. Всі її сили мусять бути спрямовані на Тихий Океан, на багатий ринок сировини і її всевітної торгівлі.

А для самої Європи? Політичний вплив Англії ослаблений після її останніх економічних неадач. Ті частини держави, що працювали до цього часу солідарно з нею, хочуть захити власним самостійним життям. Наука останньої війни довела їх до цього висновку. Вони хочуть рішати про майбутню участь у війні без огляду на дотеперішні зв'язки з Англією. Їх єднає формально тільки особа короля. А чим є цей символ у нинішній добі перешинки всіх традиційних авторитетів? Лишається ще спільна англійська мова. Але вже розвиток Злучених Держав є доказом, що одна її та сама мова може бути власністю двох держав з різними історією, територією, а головне різними сучасним ладом і суспільними ідеалами майбутності.

Нові національності творять невідхильно нові держави. Нові держави, навіть коли споріднені з іншими одною мовою, в силі творити нові нації. Англія — найбільшій представник політики, з якою найзавзятіше бореться союз родичських республік, мусіла погодитись на принцип ворожого і комунізму, і імперіалізму: — принцип творення нових національних організацій, незалежних від «об'єднуючої» одної ідеї, що хоче ними правити.

А це є історичний факт далекосяжної ваги.

Проти самостійної України.

Виклад В. А. Микотина в Празі.

З париського органу Мілюкова «Постільні Новини» довідаємося, що минулого тижня відбувся в Празі виклад російського емігранта В. А. Микотина про українську справу. В. Микотин є членом російської партії народних соціалістів. А тому незвичайно цікаве для нас, як ті оригінальні соціалісти уявляють собі вирішення української справи.

В. Микотин ужив шільний свій реферат на те, щоб з великим зацікавленням поборювати ідею незалежної української держави. Всіх українців емігрантів, що стоять на платформі незалежності України, якнайгостріше осудив за їх сепаратизм і нібито виказував неслухняність самим заложеним, з яких виходять українські «сепаратисти».

Цей у українських публіцистів — думка референт — покликується неслухняно на історичне право українського народу на власну державу. Однак переяславський договір, на який вони покликуються, не дає їм того права, бо такого договору взагалі не було. І тут незвичайно характеристичне розумовання Микотина. Ось воно:

Переяславський договір, заключений між Україною і Росією, як рівної з рівною, немов би то порушила Москва, яка поневолила більше перед тим українське населення і загартала землю, що належала до України. Тепер уже історик та юрист, проаналізувавши фактичні відносини, доказав, що й договір в суті речі не було. Однак історичне є те, що ніколи не кододав України, але козацький гетьман астерігав у тому договорі права для козацького війська. Для інших станів були застережені їх станові права,

Жіночі модні матер'яли

Шовки, Полотна Мужеські сукна

1630

68-7

ПРОДАЖ

ФІРМА
РОМАН
ЗУБИК
Вуль. Галицька 16.

аверховна влада над ними перешодила безпосередньо в руки московського уряду. І кожен же казати про порушення договору, то перший Богдан Хмельницький його порушив, збираючи податки для гетьманського скарбу». (Цитуємо за «Постільними Новинами».)

Таке твердження має відвагу ставити соціаліст, що підіймається ні більше ні менше, як голити Українців з Москвою. Не може Росія остати без берегів Чорного моря, бо на їх завоювання пройшло багато піків і ще більше зусиль, за них пролило море російської крові — так боронить свого становища соціаліст і це його найважливіший аргумент проти незалежності України. Його рецепта така:

«Народно-соціалістична (російська) партія поставила в своїй програмі федеративний устрій Росії в тім цілі, щоб всі народи, що заселяють Росію, а в тому числі й Українці, могли вільно розвивати свою культуру у власній російській державі. Спільне життя в минулому довело до того, що в загально-російську культуру вносили свою частину й Українці і тому вона є продуктом спільної творчості. Референт закликає і Росію і Українців до спільної відданості і глибокої відданості до спільного будівництва. Чейже на просторі від Карпат до Кавказу лежать землі, на які Українці не мають ніяких прав — от взяти хочби Дон. Що скажуть на те донські козаки?»

Безсила, розгромлена фізично й морально російська еміграція мабуть з недовстачі іншого заняття не може погодитись ніяк з тим, що між Українцями переважають прихильники незалежної української держави. Сама думка про існування таких українців не дає спокою не тільки неправим, але навіть лівим, і до того так зв. соціалістичним емігранським російським колам.

Не має український нарід історичного права на державну незалежність — твердять вони, фальшуючи історію. Та допустимо на хвилину навіть відсутність такого права, то неже без історичного права нація не має вже ніякого іншого права на державну незалежність? Неже американська — наприклад — нація мала історичне право на окрему державу? Англіїж доказували неслухняність її домагань на державну окремішність таксамо, як доказує нам нині Микотин. Вони твердили навіть більше, що Американці в Злучених Державах — це Англіїж, на шож отже Англіїжам аж двох держав. Та, не зважаючи на те, нині є американська нація, є Американці, що ніяк не хочуть себе утотожнювати з Англіїжцями. А сам же Микотин признає окремішність українського народу, то чому ж не може признати його права на окрему власну національну державу? Виключно тому, бо Росія потребує Чорного моря, і ще й тому, що, згідно з поглядами всіх російських реакціонерів, вона проляла море російської крові за береги Чорного моря. А Англія не проляла моря англійської крові за опанування великих просторів, на яких нині є Злучені Держави Північної Америки?

Україна — каже Микотин — країна хліборобська в своїй перевазі і тому не має економічних підстав для державної незалежності. Це цікаве твердження! Самому Микотинові відомо, що Україна своїми багатствами не тільки надземними, але й підземними давала все підставу економічної екзистенції Росії, а тут нараз твердження, що своєї державної екзистенції власними економічними ресурсами не забезпечить. Така натажаність аргументації свідчить лише про сліпоту та вузькоглядність безсилых Москвіти на еміграції, але не про правдиві переконання. Національний шовінізм і

нетерпимість заступає їм адоривний глум і аргументи. Покинувши своє безсилля алістично та національно ненавистю, вони, всі оті російські «соціалісти» й «республіканці», мають ще чого діти до Українців та переконувати їх діточо найвищими аргументами про недоцільність їхнього політичного постулату. Та забувають при тому, що не їм рішати ці справи, не їм формувати світогляд та політичні ідеали Українців. Українці творять нині націю і воля нації вирішить це питання а не збанкрутовані політики в роді Мякотиних і Мілюкових чи інших їм подібних російських «соціалістів» і «демократів».

Як хочеш справді купити дешево і добре

ОКУЛЯРИ І ЦВІКЕРИ

Іди до Ф-ми 820 8-20

ЛЕВ АППЕЛЬ І С-НА
П'яв'я, вул. Леґіонів ч. 1.

Під румунською окупацією.

Буковина.

«Національній меншості в Румунії розвиваються вільно».

Директор секції національних меншостей при Лізі Націй Ерік Кольбан, якого після Ліга Націй для обслування скарг і переслідувань нац. меншостей в Румунії, головно мадярських і семігородських в Семігороді, перед своїм відходом з Румунії сказав, що «Румунія мусить для консолідації нової держави та для безпеки границь дбати про матеріальне і культурне піднесення національних меншостей». Ці слова дали притоку румунській шовіністичній пресі заявити, що нац. меншостям живеться найкраще в Румунії, а політичний представник Румунії в Швайцарії заявив нахально також перед Європою: «Це новий доказ, що меншості в Румунії вільно розвиваються і кожне румунське правительство помагає їм у цьому». Кольбан опісля про «культурну» Румунію така знаменита, то треба доказати бодай у себе дома, що нац. меншостям уже аж занадто добре живеться. Для цього підіймас румунська шовіністична преса на чолі з «Вітору», «Універсул» і «Кушутул» уже третій раз у цьому році пресою кампанію проти всіх нац. меншостей за те, що вони не хочуть з утіхою і радістю прийняти всіх тих насильств, що божська і фашистська влада їм шоденно нааносить. У своїх шовіністичних вигукх договорилися вони до того, що Румунія в Румунії поставлені просто під курателю нац. меншостей» («Універсул» з 6. XI. 1926). Міністр освіти Петроїч відповів послоні Лукашевичеві, котрий домагався у нього дозволу вчити в буковинських українських селах української мови, що він «уважає буковинських Українців за бувальших Румунів і тому не може сповнити їм їх бажання». Але й цей відповідь, гідної румунського міністра освіти, було замало румунським шовіністам і вони накиннули на нього за те, що він взагалі міг прийняти українського посла Лукашевича з такими домаганнями. «Бо чи пан міністр освіти — пишуть шовіністичні газети — мав на увазі румунські національні інтереси? Вже пора, щоб румунська незалежність і самостійність сталися фактом і це треба знати і представникам національних меншостей».

Між іншим після від'їзду Кольбана ситуація дістала нові навики для своїх переслідувань преси національних меншостей, бо, мовляв, преса національних меншостей в Румунії «існує виключно засобом шовіністичних, мадярських і російських, які вона дістає під фірмою ріжних дотаций, щоб шидеожувати іредситу в Румунії».

3 мартирології української преси.

Для 8. листопада п. р. минул один рік, як в Чернівцях почала виходити українська соціал-демократична газета «Боротьба». Всякий рух між українським робітництвом і селянством через переслідування влади з одної сторони і через розкол між самим робітництвом — на який час був цілком приупав. Аж після появи «Боротьби» і того організаційного центру, який створився довкола неї, відновилася своя робота політична та культурна організація. А за те пішла нагілля й переслідування «Боротьби». Редактор «Боротьби» був ділячи арештований і відслідків кілька місяців у тюрні. Пошта не приймає посылки до «Боротьби», а всі протести навіть у парламенті, нічого не поможли. За саме читання «Боротьби» в українських селах, а яких панує вже 8 років найжорсткіший стан, сиділо більше 30 селян і робітників, кожний поварх 3 місяці, у тюрні, а тепер декотрих з них буде за не судити навіть воєнний суд, як «большовиків». Реалізі, тижня жахдарма, арешти і т. д. сотки робітників і селян перенесли за саме тільки читання і передплачування «Боротьби». Так виглядає доля одинокого в Румунії українського тижневика і така доля його читачів.

Премії донощикам.

Переслідування протигом останніх місяців по містах і селах усіх «небезпечних» елементів велася з такою зухвалістю і злобжванієм, що навіть і цілком «безпечні» горожане побачили ясно намір терпимішої фашистської влади знищити всі громадянські публічні права. Богато навіть і не потерпілих особисто громадян підняли протести, а потім і погрози всім скритим донощикам і агентам сигуранції, так, що вони навіть на деякий час аї страху перед містою були дещо припугнені. Окрім того само населення стало тепер більш осторожне перед такими типами. Щоб одначе опраздати дальший терор і вічну воєну облогу Буковини, військова влада рішда явно виступити з захохотою до всяких доносів і оголосила такий поклик: Чернівці, 5. листопада 1926. 8. Військова Дивізія. «Тому, що в останньому часі відкрито більше терористичних організацій, головно в Бесарабії і на Буковині, які мали свої склади зі зброєю і вибуховими матеріалами, а також тому, що й дізнали арештованих виходити, що ще й досі скриваються інші такі організації, яких не вдалося до сьогодні викрити, аншла посина команда рішда видавати премії до 10.000 левів за всі доноси й рапорти, які приведуть до викриття цих організацій. Заяви й доноси треба робити при команді 8. дивізії в Чернівцях або в жандармерії або в дирекції буковинської сигуранції. Виплата премій слідує зараз по зробленню заяви. — Генерал Фореску». — Ліпшою характеристикою для явної корупції і для піддержування самої сигуранції, як і для самого румунського режиму — не потрібно.

Бесарабія.

Бувши депутати «Сфатул Царя» (Красної Ради) про Бесарабію.

«Адеверул» з 9. ц. м. у зв'язку з питанням про заведення мирних відносин між ССРР і Румунією наводять голоси деяких бувших послів бесарабської «Красної Ради» про звачіння й розлу Бесарабії при заключенні майбутнього мира між Румунією і ССРР, яким тепер займається румунська преса. Бувший головний махер та ініціатор комедії, т. зв. декларації з 27. березня 1918 р., Галіпа Пан, в якій під дулами кулеметів вимушено, головно від частини українських і російських послів, «добровільно» прилучилися Бесарабії до Румунії (декого з них цей самий Пан Галіпа казав пізніше розстріляти) заявляє тепер ось що: «Бесарабське питання — це чисто внутрішньо-політичне питання самої Румунії, бо закордонні фактори що проблему вже давно вирішили в користь Румунії. В той день, як шезне теперішня олігархія, коли почнуть рухуватись з волею націю й коли сам нарід перейметься румунською культурою (дібється матеріального і духового прогресу, — тоді лише буде й вирішено все. Тепер, що прада, ми хорі й нам потрібно виділити свої рації». А на питання, чи можливий пласбіст у Бесарабії для вирішення самим народом своєї долі, Галіпа заявляє: «Тільки в тім випадку, коли підіймється матеріальний і моральний рівень населення Бесарабії: коли сам нарід буде свідомий і скаже: Дорога для пласбісту — свобода. Тільки тоді з і моя нація (сабо на-нарід».